

Mini-OPS luokat 7-9

Äidinkieli

Tärkeää steinerkoulun äidinkielen opetuksessa

Kielikasvatus on tärkeä lähtökohta steinerkoulun äidinkielenopetuksessa. Tavoitteena on ohjata oppilasta käyttämään kieltä monipuolisesti kaiken oppimisensa tukena eri oppiaineissa ja eri tilanteissa.

Äidinkieli ja kirjallisuus on taito-, tieto- ja kulttuuriaine, jonka tehtävänä on kehittää oppilaiden kieli- ja vuorovaikutustaitoja sekä tekstitaitoja.

Äidinkielen yleiset tavoitteet

7. luokka

- Harjoitella viestintätaitojaan yksilönä ja osana ryhmää erilaisissa viestintätilanteissa
- Kehittää taitojaan ymmärtää, tulkita ja arvioida kuulemaansa ja lukemaansa
- Tutustua monipuolisesti erilaisiin asia- ja mediateksteihin sekä kaunokirjallisiin teksteihin
- Opetella valitsemaan itselle sopivia sisältöjä ja laajentamaan kiinnostusta myös itselle uusin tekstilajeihin ja kirjallisuustyyppeihin
- Opetella tunnistamaan omia vahvuuksia ja kehityksen kohteita kirjoittajana ja esiintyjänä
- Opetella käyttämään tietotekniikkaa ja nettiä apuna teksteissä eettisesti ja tekijänoikeudet huomioiden
- Harjoitella taitoa antaa ja ottaa vastaan palautetta
- Opetella kehittämään omaa kielitajua

8. luokka

- Kehittää viestintätaitojaan puhujana, lukijana ja kirjoittajana
- Kehittyä draamallisessa ilmaisussa ja näytelmän tekemisessä yhteisenä prosessina
- Harjoitella kriittistä lukutapaa ja perusteltujen havaintojen tekemistä teksteistä
- Tutustua erilaisiin vaikuttamisen keinoihin
- Harjoitella erityisesti kantaa ottavien ja pohtivien tekstien tekemistä
- Harjoitella tietolähteiden ja tietotekniikan käyttöä kirjoittamisen apuna
- Tutustua kirjallisuuden eri lajeihin ja pohtia kirjallisuuden merkitystä omassa elämässä

9. luokka

- Syventää viestintätaitoja puhujana, kirjoittajana ja lukijana ja opetella suvaitsemaan erilaisia vuorovaikuttamisen tapoja
- Kehitetään omaa itseilmaisua niin teksteissä kuin puheessakin
- Harjoitella erilaisia puhe- ja kirjoitustilanteita niin työelämään kuin opiskeluun liittyen
- Harjoitella tuottamaan erilaisia tekstejä
- Harjoitella ymmärtämään kielellisten valintojen seurauksia

Äidinkielen keskeiset sisällöt

7. luokka

- **Vuorovaikutus:** väittely ja perusteleminen, keskustelu- ja palautetaidot, ilmaisurohkeus
- **Tekstien tuottaminen:** asiatekstit, kappalejako, oikeinkirjoitus, tekstin jäsentely, yleiskielen konventiot, referointi, kertovat ja kuvaavat tekstit ja tekijänoikeudet
- **Tekstien tulkitseminen:** tekstin ymmärtämisen strategiat, tiedonhaku, lukukokemuksen jakaminen (lukemisen kohteena erityisesti elämäkerrat, matkakuvaukset ja kansojen kuvaukset)
- **Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen:** nominien sijamuodot, lauseen jäsentyminen, kielen alueellinen ja sosiaalinen vaihtelu, suomen kielen vertailu muihin kieliin, some ja netiketti

8. luokka

- **Vuorovaikutus:** draama ja itseilmaisus, omien viestintätaitojen ja -tottumusten arviointi, teatteri-ilmaisun keinot, luokan yhteinen näytelmä
- **Tekstien tuottaminen:** ohjaavat, pohtivat ja kantaa ottavat tekstit, kielellisten valintojen vaikutus tekstin sävyyn, tekstien kohdentaminen eri yleisöille, kappale-, virke- ja lauserakenteet, viittaussuhteet ja lauseenvastikkeiden oikeaoppinen käyttö
- **Tekstien tulkitseminen:** fiktion kieli ja kerronnan keinot, draama- ja kertomakirjallisuus, tekstityypit, kirjallisuuden lukeminen, esittely ja käsittely keskustellen, kielen kuvallisuus ja symboliikka
- **Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen:** Lauseenvastikkeet ja verbien nominaalimuodot, välimerkit, kongruenssi, rektiöt, omistusliite, numeroiden ja lyhenteiden taivutus, kirjallisuuden pääajit (draama, runous, proosa), runomitat, essee, luetaan, kuunnellaan ja esitetään proosaa ja runoutta

9. luokka

- **Vuorovaikutus:** Puhe-esityksen valmistelu ja pitäminen, ideointi-, väittely-, neuvottelu- ja ongelmanratkaisutilanteet, viestintätalanteeseen sopivat keinot, mielipiteen ja perustelun ero
- **Tekstien tuottaminen:** äidinkielen rakenteen ja ominaispiirteiden huomioon ottaminen, jatko-opinnoissa tarvittavat tekstit, taiteellinen ja asiallinen tyyli kirjoitelmissa ja puhe-esityksissä, tekstien tuottaminen vaiheittain (ideointi, suunnittelu, viimeistely), lähteiden arvioiminen ja muistiinpanot, verkkotekstit ja audiovisuaaliset tekstit
- **Tekstien tulkitseminen:** tyylien tuntemuksen ja tyyliä kehitäminen, kielen rakenteen ja merkityksen pohtiminen eri tekstilajeissa, erilaiset lukemistavat tekijän ja vastaanottajan kannalta, eri tekstilajit eri muodoissaan
- **Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen:** Kielen kehitys, suomalaisen kirjallisuuden historia ja tyyliä kehitäminen, kielen rakenne suhteessa muihin kieliin, kielten vaikutus toisiinsa, kielen ohjailun periaatteet, kielisukulaisuus, suomen kielen äänne-, muoto- ja lauserakenne, omavalintaisten teosten lukeminen (fiktio ja fakta)

Äidinkielen mahdollinen valinnainen oppimäärä soveltaa, syventää ja täydentää yhteisessä oppimäärässä käsiteltyjä asioita. Kurssi(e)n tarkempi sisältö päivitetään vuosittain erikseen.

Suomi toisena kielenä

Tärkeää steinerkoulun suomi toisena kielenä -opetuksessa

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus on yksi äidinkieli ja kirjallisuus –oppiaineen oppimääristä. Suomi toisena kielenä -opetukseen voi osallistua oppilas, jonka äidinkieli on joku muu kuin suomi tai oppilas, jolla on muuten monikielinen tausta.

Suomi toisena kielenä -opetuksessa tärkeää on oppilaan ikäkauden ja kielitaitotason mukainen opetus. Sisällöissä on paljon samaa kuin suomi äidinkielenä -opetuksessa, mutta ero on yleensä näkökulmassa. Suomi toisena kielenä -opetus tähtää kokonaisvaltaiseen kielitaidon kartuttamiseen ja tukee myös muiden oppiaineiden opiskelussa.

7. luokka

- **Vuorovaikutus:** keskustelutaidot, esitelmän valmistelu ja pitäminen, mielipiteen ilmaisu ja perusteleva väittely, väittelyssä tarvittavat taidot
- **Tekstien tuottaminen:** asiatekstit, kappalejako, tekstin jäsentely, referointi, kertovat ja kuvaavat tekstit, tekijänoikeudet, tietoteksti, määritelmä, kuvaus, oikeinkirjoitusasiat: yhdyssanat, pilkut, alkukirjaimet, omien tekstien korjailu
- **Tekstien tulkitseminen:** tekstin ymmärtämisen strategiat, tiedonhaku, lukukokemuksen jakaminen ja siitä keskusteleminen, kirjallisuuden valitseminen itse aihe ja kielitaito huomioiden, tietokirja, novellikokoelma, omavalintainen kirja, kirjallisuuden keskeiset käsitteet, kuten juoni ja kertoja
- **Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen:** nominien sijamuodot, verbintaivutus, lauseen jäsentäminen, kielen vaihtelu, suomen kielen vertailu muihin kieliin, some ja netiketti
- **Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena:** Sanaston laajentaminen esimerkiksi lukemalla tekstejä eri aiheista ja tunnistamalla sieltä uusia sanoja ja ilmaisuja, eri oppiaineissa tarvittavan sanaston ja ilmaisutapojen vahvistaminen

8. luokka

- **Vuorovaikutus:** draama ja itseilmaisu, esiintymisrohkeuden vahvistaminen, vuorosanojen lausuminen, yhteistyö muiden kanssa
- **Tekstien tuottaminen:** ohjaavat ja kantaa ottavat tekstit kuten mielipideteksti ja arvostelu, perusteleva väittely, kappale-, virke- ja lauserakenteet, viittaussuhteet, pohtiva teksti
- **Tekstien tulkitseminen:** fiktion kieli ja kerronnan keinot, draama- ja kertomakirjallisuus, tekstityypit, kirjallisuuden lukeminen, esittely ja käsittely keskustellen, kirjallisuuden genret
- **Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen:** Lauseenvastikkeet ja verbien nominaalimuodot, verbien modustaivutus välimerkit, kongruenssi, rektiöt, omistusliite, numeroiden ja lyhenteiden taivutus, kirjallisuuden päälaajat (draama, runous, proosa), essee, luetaan kertomakirjallisuutta (eri genrejen teoksia, eri kulttuureista kertovia teoksia) ja runoja kielitaito huomioiden (tarvittaessa esimerkiksi selkokirjoja)
- **Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena:** eri oppiaineiden sanasto ja ilmaisutavat, eri oppiaineissa käytetyt tekstit, omien vahvuuksien tunnistaminen kielenkäyttäjänä

9. luokka

- **Vuorovaikutus:** Puhe-esityksen valmistelu ja pitäminen, ideointi-, itseilmaisu ja kokonaisilmaisun keinot väittely-, neuvottelu- ja ongelmanratkaisutilanteissa, viestintätilanteeseen sopivat keinot
- **Tekstien tuottaminen:** suomen kielen rakenteen ja ominaispiirteiden huomioon ottaminen teksteissä, jatko-opinnoissa tarvittavat tekstilajit kuten työhakemus, taiteellinen ja asiallinen tyyli kirjoitelmissa ja puhe-esityksissä, tekstien tuottaminen

vaiheittain (ideointi, suunnittelu, viimeistely), lähteiden arvioiminen ja muistiinpanot, verkkotekstit ja audiovisuaaliset tekstit

- **Tekstien tulkitseminen:** tyylien tuntemuksen ja tyyliäjäen kehittäminen, kielen rakenteen ja merkityksen pohtiminen eri tekstilajeissa, erilaiset lukemistavat tekijän ja vastaanottajan kannalta, eri tekstilajit eri muodoissaan
- **Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen:** Kielen kehitys, suomalaisen kirjallisuuden historia ja tyyliuunnat, kielen rakenne suhteessa muihin kieliin, kielten vaikutus toisiinsa, kielen ohjailun periaatteet, kielisukulaisuus, suomen kielen äänne-, muoto- ja lauserakenne, klassikkokirjoja suomesta ja maailmalta sekä omavalintaisten teosten lukeminen (fiktio ja fakta)

Kieltenopetus

Tärkeää steinerkoulun kieltenopetuksessa

Tukea oppilaan kasvuun ihmisenä edistämällä ensisijaisesti kieli-, vuorovaikutus- ja tekstitaitoja. Kielten opiskelu edistää ajattelutaitojen kehittymistä sekä antaa aineksia monikielisen ja monikulttuurisen identiteetin muodostumiselle. Kielellisten valmiuksien lisäksi kieltenopetus antaa myös valmiuksia osallisuuteen ja vaikuttamiseen kansainvälisessä maailmassa esimerkiksi tieto- ja viestintäteknologian keinoin. Erilaisia digivälineitä ja – materiaaleja käytetään opetuksessa silloin ja siten kuin on tarkoituksenmukaista, oppilaan ikäkausi huomioiden.

Kielten yleiset tavoitteet ja keskeiset sisällöt

7. luokka ruotsi

- opetellaan tulkitsemaan teksteistä sanontoja ja pieniä asiakokonaisuuksia
- harjoitellaan muodostamaan lauseita suullisesti ja kirjallisesti
- laajennetaan sanavarastoa eri aihepiireistä (esim. harrastukset, urheilulajit, ruokailu, ruuanlaitto, reitin neuvominen jne.)
- laajennetaan rakenteiden hallintaa (verbin imperfekti, päälauseen suora ja käänteinen sanajärjestys, adjektiivi yhdessä substantiivin kanssa, prepositioilmauksia, järjestysluvut, persoonapronominit)
- harjoitellaan edelleen erilaisia kielelle tyyppillisiä vuorovaikutustilanteita ja niihin liittyviä sanontoja aihepiirisanastoina tai teksteistä

7. luokka englanti

- opiskelutaitoja ja kulttuuriosaamista vahvistetaan edelleen
- kielitaitoa kasvatetaan jokapäiväisten asioiden ymmärtämiseen ja niistä kertomiseen
- sanavaraston aihealueina matkustaminen, liikenne ja opiskelu
- harjoitellaan ilmaisemaan oma mielipide englanniksi,
- rakenteista käsitellään ainakin perfekti, pluskvamperfekti, futuuri ja konditionaali
- siirrytään tekstityössä ajankohtaiseen ja autenttiseen materiaaliin, jonka käyttö jatkuu koko yläkoulun ajan

7.luokka saksa

- laajennetaan rakenteiden hallintaa (substantiivin sijamuodot, yleiskatsaus aikamuotoihin, erilaiset prepositiot, es / man-lauseiden muodostaminen)
- muilta osin yleiset tavoitteet, keskeiset sisällöt ja muut painotukset lähes vastaavat kuin englannissa

8. luokka ruotsi

- tutustutaan edelleen Pohjoismaiden kulttuuriin, merkkihenkilöihin ja elinolosuhteisiin eri maissa
- harjoitellaan ymmärtämään kuullusta ja luetusta tekstistä keskeisiä sisältöjä
- laajennetaan sanavarastoa käsittelemällä eri aihepiirien sanastoa ja asiaa käsitteleviä tekstejä (lukeminen, kirjoittaminen, matkustaminen, terveys ja sairaus, ruoka- ja ravintolasanasto)
- harjoitellaan käyttämään ruotsia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa (lipun osto, hotellin varaus, ravintolakäyttäytyminen)
- laajennetaan kielen rakenteiden hallintaa (loput verbin aikamuodot, adjektiivin poikkeavat muodot ja adjektiivien vertailu, prepositioita, pronomineja, sivulauseen sanajärjestys)
- harjoitellaan edelleen tuottamista sekä suullisesti että kirjallisesti

8. luokka englanti

- harjoitellaan valmiuksia englanninkieliselle keskustelulle
- harjoitellaan suullista ja kirjallista tuottamista myös vieraammista aiheista
- pyritään ymmärtämään jo vaativampiakin tekstejä
- laajennetaan sanavarastoa aihealueilta media, ympäristö ja kestävä kehitys
- laajennetaan rakenteiden hallintaa (verbin passiivi, sanajärjestys)

8. luokka saksa

- harjoitellaan ymmärtämään saksankielisen keskustelun pääasioita ja osallistumaan keskusteluun sopivin tavoin
- harjoitellaan ymmärtämään erilaisista teksteistä keskeinen sisältö pääosin
- harjoitellaan kirjoittamaan saksaksi lyhyitä tekstejä tutuista aiheista
- laajennetaan sanavarastoa, aiheina mm. Luonto ja ympäristö
- laajennetaan rakenteiden hallintaa (aikamuodot, pronominit, lauserakenteet, genetiivi)

9. luokka ruotsi

- luodaan koottu kokonaiskuva eri Pohjoismaista, niiden kulttuurista ja merkkihenkilöistä
- laajennetaan sanavarastoa edelleen (ammatit, kulttuuriin, liikuntaan ja yhteiskunnallisiin asioihin liittyvää sanastoa)
- luodaan kokonaiskuva opetelluista rakenneasioista (verbimuodot, substantiivien muodot, adjektiivien muodot ja näiden käyttö lauseissa, persoonapronominit, pää- ja sivulauseen sanajärjestys, prepositioilmaukset, tutustutaan partiisiippimuotoihin tekstinymmärtämisen kannalta)
- harjoitellaan suullista ja kirjallista tuottamista kokonaisiin lausein erilaisissa viestinnällisissä tilanteissa
- harjoitellaan ymmärtämään kuullusta ja luetusta tekstistä asiakokonaisuuksia

9. luokka englanti

- harjoitellaan tunnistamaan englannin erilaisia murteita ja muita variantteja
- harjoitellaan hyödyntämään muita osattuja kieliä englannin oppimisen tukena
- harjoitellaan edelleen sanastoa tavoitteena hallita englannin keskeinen sanasto ja rakenteet
- harjoitellaan tuottamista monipuolisesti englantia suullisesti ja kirjallisesti
- jatketaan erilaisten kuullun- ja luetunymmärtämistekstien harjoittelua

- jatketaan englannille ominaisten fraasien ja idiomien opettelua
- täydennetään englannin perusrakenteiden hallintaa, mikäli se on tarpeen
- laajennetaan edelleen sanavarastoa (työelämä ja jatko-opiskelu)

9. luokka saksa

- tutustutaan erilaisiin saksan kielen murteisiin
- harjoitellaan käyttämään muita osattuja kieliä saksan kielen ymmärtämisen tukena
- harjoitellaan edelleen tuottamaan saksan kieltä sekä kirjoittaen että puhuen
- harjoitellaan edelleen ymmärtämään puhuttua ja kirjoitettua saksankielistä tekstiä pääosin
- harjoitellaan laajemmin saksan kielelle ominaisia fraaseja ja idiomeja
- laajennetaan rakenteiden hallintaa edelleen (konditionaali, konjunktivi, passiivi)
- laajennetaan sanavarastoa edelleen (työelämä, jatko-opinnot)

Matematiikka

Tärkeää steinerkoulun matematiikan opetuksessa

Kehittää loogista, täsmällistä ja luovaa matemaattista ajattelua sekä kehittää kykyä käsitellä tietoa ja ratkaista ongelmia. Konkretia ja toiminta ovat tärkeä osa opiskelua.

Matematiikan yleiset tavoitteet

- Matemaattisten käsitteiden ja niiden välisten yhteyksien ymmärtäminen
- Päätely- ja päässälaskutaidon vahvistaminen
- Täsmälliseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn ohjaaminen
- Innostaa oppilasta löytämään ja hyödyntämään matematiikkaa omassa elämässään

Matematiikan keskeiset sisällöt

7. luokka

- Peruslaskutoimitusten laajentaminen negatiiviselle lukualueelle
- Suoriin liittyvät kulmat
- Monikulmiot
- Muuttuja ja muuttujalauseke
- Yhtälön ratkaisun alkeet

8. luokka

- Prosenttilaskenta
- Potenssit ja polynomit
- Syvennetään yhtälönratkaisun taitoja
- Pythagoraan lause
- Yhtenevyys ja yhdenmuotoisuus, mittakaava
- Ympyrän ja ympyräsektorin kehän pituus ja pinta-ala

9. luokka

- Funktiot

- Suoran yhtälö
- Trigonometria
- Yhtälöparit
- Tilastotiede, tilastolliset tunnusluvut
- Todennäköisyyslaskenta

Biologia

Tärkeää steinerkoulun biologian opetuksessa

Opiskelu tapahtuu monissa aihepiireissä yhdessä muiden kanssa toimien, tutkien ja keskustellen. Ilmiöiden hahmottaminen omien ja toisten jakamien havaintojen kautta. Oman vastuullisen suhteen luominen luontoympäristöön on keskeistä, kuten myös oman roolin ymmärtäminen osana luontoa.

Biologian yleiset tavoitteet

Auttaa oppilasta ymmärtämään elämää ja sen edellytyksiä ja kehittymistä, ihmisen rakenteita ja kehon toimintaa.

Kartuttaa luonnontuntemusta monipuolisesti. Kestävä kehitys ja ilmastonmuutos ovat tärkeitä näkökulmia.

Biologian keskeiset sisällöt

7. luokka Vesibiologia ja ihmisen biologiaa

- **Vesiekosysteemit** (ravintoketjuineen), lajistoa, lajintuntemus, erilaiset vesieläinten lisääntymisen tavat, läheisen vesiluonnon tutkiminen, oman tutkimuksen laatiminen ja toteuttaminen ohjatusti.
- Vesistöjen vastuullinen käyttäminen, kunnossapito ja suojele. Vesivarojen kestävä käyttö.
- **Ihmisen elimistön toimintaa:** ruuansulatus, aineenvaihdunta, sisäelinten toiminta, aistit, verenkierto, hengitys, säätelyjärjestelmä, sukuelimet, kehon kehitys murrosiässä.
- Biologian tieteenalan **tutkimus**, oman tutkimuksen suunnittelu ja toteutus ohjatusti. Mahdolliset kasvatuskokeilut ja retket.

8. luokka Luonnon rakenteita: ihminen, hyönteiset, kasvit

- **Ihmisen tuki- ja liikuntaelimistö** ja sen hyvinvointi. Perimän ja ympäristön merkitys.
- **Hyönteisten ja selkärangattomien** rakenteita, elinympäristöjä, ekosysteemejä, lajistoa ja merkitys luonnolle ja ihmiselle.
- **Ekosysteemien toiminta**, suomalaisen metsäekosysteemin rakenne, perinneympäristöt, kaupunkiympäristöt, retket, lajintuntemus, luonnon monimuotoisuus ja sen vaaliminen.

- **Kasvimorfologia ja systematiikka**, kasvien lisääntyminen ja jalostus. Kestävä kehitys, ilmastonmuutos, bioteknologian mahdollisuudet.
- **Ravitsemusbiologia**, ravinnontuotanto ja yhteyttäminen, kestävä kehitys, ilmastonmuutos, luonnonsuojelu, bioteknologian mahdollisuudet.
- Biologian tieteenalan **tutkimus**, oman tutkimuksen suunnittelu ja toteutus ohjatusti. Omat kasvatuskokeilut ja mahdolliset retket. Eliökokoelma.

9. luokka Ihmisen kehon toiminta, perinnöllisyys ja Suomen luonnon ekosysteemit

- **Ihmisen biologia** kokonaisuudessaan, perinnöllisyyden perusteet. **Perimä ja ympäristö. Evoluution** perusteet.
- Suomen luonnon **ekosysteemit**, energiatalous luonnossa ja aineiden kierto, ekoleiri. Lajintuntemus, eliökokoelman mahdollinen täydentäminen.
- **Bioteknologian** mahdollisuudet, ilmastonmuutos, kestävä kehitys, luonnonsuojelun keinot.
- Biologian tieteenalan **tutkimus**, oman tutkimuksen suunnittelu ja toteutus ohjatusti. Omat kasvatuskokeilut ja mahdolliset retket.

Maantieto

Tärkeää steinerkoulun maantiedon opetuksessa

Herättää kiinnostus maailmaa ja sen ilmiöitä kohtaan sekä kestäväen tulevaisuuden rakentamiseen. Harjoitellaan kasvamista aktiiviseksi, osallistuvaksi, rohkeaksi ja vastuuntuntoiseksi nuoreksi ja aikuiseksi. Maantieto antaa näkökulmia ihmisten ja omien valintojen vaikutuksien ymmärtämiselle. Luodaan perusta vastuulle ja ekologiselle tietoisuudelle.

Maantiedon yleiset tavoitteet

- Auttaa hahmottamaan maailmaa kokonaisuutena ja itseä osana maailmaa
- Tukea asioiden ja ilmiöiden sijoittamista paikkaan
- Tukea jäsenyteen karttakuvan rakentamista maapallosta
- Ajankohtaisten asioiden ja uutisten seuraaminen ja sijoittaminen maailmankartalle
- Herättää pohtimaan ihmisen ja maailman suhdetta kestäväen kehityksen ja tulevaisuuden näkökulmasta

Maantiedon keskeiset sisällöt

7. luokka

- Tähtiopissa maan planetaarisuus, auringon, kuun ja planeettojen liike
- Maapallo kokonaisuutena, ydinilmiönä vesi
- Tehdään pöytämaapallo
- Lämpö- ja kasvillisuusvyöhykkeet
- Elämän perusedellytykset puhdas ilma, vesi ja ravinto

- Maanosista Aasia ja Afrikka

8. luokka

- Maapallo kokonaisuutena, teemana ilma,
- ilmastovyöhykkeet
- Sääilmiöt
- Luonnonvarojen riittävyys ja kestävä käyttö
- Maanosista Pohjois- ja Etelä-Amerikka ja napa-alueet

9. luokka

- Maapallon kehitysvaiheet
- Maan pinnanmuotojen muutosprosessit
- Kiviaineksen geologinen kierto
- Jääkausi

Fysiikka luokat 7-9

Tärkeää steinerkoulun fysiikan opetuksessa

Fysiikan opetuksessa on keskeistä tukea luonnontieteellisen ajattelun ja maailmankuvan kehittymistä sekä auttaa ymmärtämään fysiikan merkitystä jokapäiväisessä elämässä ja kestävän tulevaisuuden rakentamisessa. Opetuksen lähtökohtana on ympäristöstä tehdyt havainnot ja tutkimukset.

Fysiikan yleiset tavoitteet

- Herättää mielenkiinto jokapäiväisessä elämässä koettujen ja havaittujen ilmiöiden tutkimiseen
- Tutkivan työskentelytavan oppiminen
- Ohjata oppilasta ottamaan vastuuta omasta ympäristöstä

Fysiikan keskeiset sisällöt

7. luokka

- Luonnontieteellisen tutkimuksen tekeminen: harjoitellaan koejärjestelyjen rakentamista, tarkkaa havainnointia ja mittaamista sekä ilmiön kuvaamista fysiikan käsittein
- Valon eteneminen, heijastuminen ja taittuminen sekä kokonaisheijastuminen
- Äänen eteneminen, taajuus ja voimakkuus sekä kuuleminen

8. luokka

- Sähköopissa tutustutaan varatun kappaleen ominaisuuksiin
- Sähkövirta ja jännite yksinkertaisissa virtapiireissä
- Ohmin laki ja resistanssi
- Sähkötyö ja teho
- Sähkömagneettinen induktio
- Sähkömoottorin rakentaminen

9. luokka

- vuorovaikutukset ja niiden vaikutus kappaleen liiketiloihin
- Tasainen ja tasaisesti kiihtyvä liike
- Mekaaninen työ ja teho
- Liike- ja asemaenergia
- Lämpöenergia
- Aineen olomuodot ja niiden muutokset
- energian tuotanto ja energiavarojen käyttö
- sähkömagneettinen säteily ja hiukkassäteily

Kemia luokat 7-9

Tärkeää steinerkoulun kemian opetuksessa

Tukea luonnontieteellisen ajattelun ja maailmankuvan kehittymistä sekä auttaa ymmärtämään kemian merkitystä jokapäiväisessä elämässä ja kestäväen tulevaisuuden rakentamisessa. Opetuksen lähtökohtana on omassa elinympäristössä havaittujen ja koettujen ilmiöiden ja aineiden havainnointi ja tutkiminen.

Kemian yleiset tavoitteet

- Ohjata toteuttamaan kemiallisia tutkimuksia ja työskentelemään turvallisesti ja johdonmukaisesti
- Ohjata oppilasta käsittelemään, tulkitsemaan ja esittämään omien tutkimustensa tuloksia sekä arvioimaan
- Ohjata ymmärtämään peruseriaatteita aineen ominaisuuksista, rakenteista ja aineiden muutoksista

Kemian keskeiset sisällöt

7. luokka

- Kokeellisen työskentelytavan oppiminen
- Turvallinen työskentely ja aineiden turvallinen käyttö
- Palamisreaktiot
- Happo- ja emäsreaktiot
- Kalkin kierto
- Tärkeimpiä metalleja

8. luokka

- Puhdas aine, seos ja liuos
- Perehdytään orgaaniseen kemiaan ravintoainekemian kautta
- Hiilihydraatit, rasvat ja proteiinit

9. luokka

- Atomin rakenne
- Jaksollinen järjestelmä

- Reaktioyhtälöt
- Alkuaineista hiili, vety, typpi ja happi ja niiden yhdisteitä ja kiertoa luonnossa
- Orgaanisessa kemiassa alkoholit, karboksyylihapot ja esterit

Terveystieto

Tärkeää steinerkoulun terveystiedon opetuksessa

Terveystiedon opetuksen tehtävä on oppilaiden monipuolisen terveysosaamisen kehittäminen. Terveystieto antaa käsityksen terveyteen ja hyvinvointiin vaikuttavista asioista kokonaisvaltaisesti.

Terveystiedon yleiset tavoitteet

7.luokka

- Ohjata oppilasta ymmärtämään terveyden laaja-alaisuutta ja terveyden edistämistä
- Ohjata oppilasta kehittämään valmiuksiaan tunne- ja vuorovaikutustaidoissa
- Tukea oppilaan valmiuksia arvioida kriittisesti terveyteen ja sairauteen liittyvää viestintää sekä tukea oppilaan kehittymistä terveyteen ja sairauteen liittyvän tiedon hakijana

8.luokka

- Ohjata oppilasta tunnistamaan ja arvioimaan omia terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä tottumuksia ja valintoja
- Ohjata oppilasta ymmärtämään ympäristön, yhteisöjen, kulttuurin sekä tieto- ja viestintäteknologian merkitystä terveydelle ja hyvinvoinnille
- Ohjata oppilasta kehittämään itsetuntemustaan, omien arvojen ja asenteiden sekä kehon- ja mielen viestien tunnistamista

9.luokka

- Ohjata oppilasta luomaan perustaa opiskelu-, toiminta- ja työkyvylle ja sen ylläpitämiselle
- Ohjata ymmärtämään sekä kuvaamaan terveyspalveluiden asianmukaista käyttöä
- Ohjata oppilasta tunnistamaan ja tarkastelemaan kriittisesti terveyteen ja sairauteen liittyviä ilmiöitä
- Ohjata oppilasta syventämään ymmärrystään fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta terveydestä

Terveystiedon keskeiset sisällöt

7.luokka

- Terveyden eri osa-alueiden (fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen) hahmottaminen
- Kasvun ja kehityksen yleisiä tunnuspiirteitä
- Seksuaalisuus ja seksuaaliterveys

- Hyvinvoinnin tärkeät rytmit: uni, liikunta, ravinto
- Päihteet ja niiden käytön ehkäisy
- Tiedonhaku ja viisas toiminta internetissä
- Suvaitsevaisuus, erilaisuuden arvostaminen sekä monikulttuurisuus

8.luokka

- Liikenneturvallisuus- ja käyttäytyminen
- Turvallisuustaidot- ja valmiudet
- Kansantaudit
- Ehkäisymenetelmät ja sukupuolitaudit
- Ihmissuhteet ja niihin liittyvät arvot ja normit
- Päihteiden sekä riippuvuutta aiheuttavien aineiden käsittelyä jatketaan
- Ravintoasioiden käsittelyä jatketaan, energia ja ravintoaineet
- Mielen hyvinvointi

9.luokka

- Tutustuminen terveystalouteen ja vierailu esimerkiksi perhesuunnittelu neuvolassa
- Elämän kulkuun, kasvuun ja kehitykseen tutustuminen
- Jatketaan ensiapu ja turvallisuustaitojen syventämistä
- Suunterveys ja sen vaikutus kokonaisterveyden tilaan
- Oman kehon oireiden lukutaito
- 7.luokalla alkanut "tutkimusmatka" terveyden ja hyvinvoinnin maailmaan huipentuu ja tavoitteena kokonaiskuva terveytemme ja hyvinvointimme vaikuttavista asioista

Uskonto

Tärkeää steinerkoulun uskonnonopetuksessa

Tukea oppilasta oman maailmankuvan muodostamisessa ja auttaa ymmärtämään omaa kulttuurihistoriaa ja vieraita kulttuureja.

Uskonnon yleiset tavoitteet

- Havaitsemaan uskontojen ja kulttuurien vuorovaikutus ja monimuotoisuus
- Ohjata oppilas perehtymään eri uskontoihin ja niiden levinneisyyteen ympäri maailmaa
- Perehdyttää oppilas uskontojen ja katsomusten erilaisiin eettisiin periaatteisiin
- Auttaa oppilasta syventymään ev.-lut. uskonnon juuriin, lähteisiin, oppiin ja opetuksiin
- Auttaa oppilasta rakentamaan omaa elämänsä katsomustaan
- Ohjata oppilasta perehtymään suomalaisten uskontojen ja katsomusten perinteisiin ja taustoihin sekä uskonnottomuuteen
- Perehdyttää oppilas eettisen ajattelun keskeisiin käsitteisiin ja ihmisoikeuksiin
- Ohjata oppilasta pohtimaan omien eettisten valintojen vaikutusta hyvinvointiin ja kestävään kehitykseen liittyen

Uskonnon keskeiset sisällöt

7. luokka

- Maailman uskonnot ja niiden levinneisyys
- Uskontojen ja kulttuurien vuorovaikutus monikulttuuristuvassa maailmassa

8. luokka

- Kristinuskon synty, kehitys ja merkitys
- Kristilliset yhdyskunnat ja herätysliikkeet ja niiden vaikutus
- Suomalainen katsomusperinne
- Reformaatio ja ekumenia

9. luokka

- Raamattu sekä sen käyttö ja tulkinta
- Oman elämäkatsomuksen ja etiikan vahvistaminen
- Ajankohtaiset yhteiskunnalliset ja eettiset kysymykset
- Ihmisoikeudet

Elämäkatsomustieto

Tärkeää steinerkoulun elämäkatsomustiedon opetuksessa

Tukea oppilasta oman maailmankuvan muodostamisessa ja auttaa ymmärtämään omaa kulttuurihistoriaa ja vieraita kulttuureja.

Elämäkatsomustiedon yleiset tavoitteet

- Ohjata oppilasta tutustumaan erilaisiin kulttuureihin ja katsomuksiin ja perehtymään Unescon maailmanperintöohjelmaan
- Ohjata oppilasta tuntemaan erilaisia uskonottomia ja uskonnollisia uskomusjärjestelmiä sekä niiden keskinäistä vuorovaikutusta
- Ohjata oppilasta hahmottamaan erilaisia katsomuksellisia ratkaisuja
- Kannustaa oppilasta maailman moninaisuuden hyväksymiseen ja ymmärtämiseen
- Innostaa oppilasta pohtimaan omien valintojensa vaikutusta kestävään tulevaisuuteen
- Ohjata oppilasta tunnistamaan, ymmärtämään ja käyttämään katsomuksellisia käsitteitä
- Ohjata oppilasta tuntemaan uskonnollisen ajattelun ja uskontokritiikin perusteita
- Tukea oppilasta kehittämään eettistä ajatteluaan

Elämäkatsomustiedon keskeiset sisällöt

7. luokka

- Perehdytään Unescon maailmanperintökohteisiin ja seurataan kulttuurin ilmenemistä
- Tutustutaan erilaisiin teistisiin ja ateistisiin katsomuksiin, esimerkiksi kristinuskoon ja islamiin
- Tarkastellaan kulttuurista moninaisuutta rikkautena, oikeutena ja eettisenä kysymyksenä

8. luokka

- Tutustutaan ihmisarvoon, ihmisoikeuksiin ja ihmisten väliseen yhdenvertaisuuteen
- Tutustutaan erilaisiin käsityksiin ihmisen ja luonnon suhteesta
- Perehdytään luonnon ja yhteiskunnan kestävän tulevaisuuden mahdollisuuksiin sekä ympäristöetiikkaan liittyviin kysymyksiin kuten eläinten oikeuksiin
- Pohditaan, miten voidaan toimia vastuullisesti kestävän tulevaisuuden hyväksi

9. luokka

- Perehdytään maailmankuvan ja maailmankatsomuksen käsitteisiin
- Keskustellaan oppilaan kanssa, jotta hän saisi tukea elämäkatsomuksen ja identiteetin rakentamista varten
- Tutustutaan etiikan peruskysymyksiin ja pääsuuntiin
- Pohditaan hyvän elämän lähtökohtia ja yleisinhimillisiä arvoja: totuus, hyvyys, kauneus ja oikeudenmukaisuus
- Perehdytään teon eettisen arvioinnin näkökulmiin ja sovelletaan eettistä lähestymistapaa ja käsitteistöä nuorten arjessa esiintyviin tilanteisiin
- Perehdytään sosiaalisessa mediassa ja muissa tiedotusvälineissä esiintyviin ajankohtaisiin kysymyksiin eettisestä näkökulmasta
- Perehdytään ihmisoikeuksien kehitykseen ja ihmisoikeusloukkauksiin

Historia

Tärkeää steinerkoulun historianopetuksessa

Auttaa oppilasta ymmärtämään historian syy-seuraussuhteita. Hahmottaa länsimaisen kulttuurin ja maailmankuvan perusteita.

Historian yleiset tavoitteet

- Herättää nuori ymmärtämään oma historiallinen potentiaali
- Tukea oppilaiden oman identiteetin kehitystä
- Perehdyttää kulttuurien vaikutuksiin yksilöihin ja yhteiskunnissa
- Oppia ymmärtämään historiallisten tapahtumien kulkua
- Oppia ymmärtämään syy-seuraussuhteiden merkitys historian tapahtumissa

Historian keskeiset sisällöt

7. luokka

- Maailmankuvan muutos
- Renessanssi
- Löytöretket
- Reformaatio
- Barokki
- Itsevaltiut
- Teollinen vallankumous

- Ranskan vallankumous

8. luokka

- Uudet aatteet (konservatismi, liberalismi, sosialismi)
- Nationalismi
- Imperialismi
- Ensimmäinen maailmasota
- Toinen maailmansota
- Kylmä sota
- Nykyaika

9. luokka

- Suomen historian käännekohtat
- Autonomian aika
- Kansallinen herääminen
- Sortokaudet
- Itsenäistyminen
- Sisällissota
- Toinen maailmansota (talvisota, jatkosota, Lapin sota)
- Jälleenrakennusaika
- Hyvinvointivaltion synty

Yhteiskuntaoppi

Tärkeää steinerkoulun yhteiskuntaopin opetuksessa

Auttaa oppilasta ymmärtämään yhteiskunnan rakenteita niin yksilön kuin yhteiskunnankin näkökulmasta.

Yhteiskuntaopin yleiset tavoitteet

- Ohjata oppilasta kiinnostumaan ympäröivästä yhteiskunnasta
- Harjoittaa oppilaan eettistä ajattelukykyä yhteiskuntaan ja talouteen liittyen
- Ohjata oppilasta tarkastelemaan yhteiskunnallisia toimijoita ja ryhmiä monipuolisesti ja avarakatseisesti
- Ohjata oppilasta hahmottamaan oikeusvaltion periaatteita
- Kehittää yhteiskunnallisia ja yksityisiä talouden taitojaan
- Oppia arvioimaan kriittisesti median roolia ja merkitystä

Yhteiskuntaopin keskeiset sisällöt

7. luokka

- Kansalaisen oikeudet ja velvollisuudet eri ikävaiheissa
- Tutustumista työelämään ja elinkeinoihin

8. luokka

- Tutustutaan demokraattisen yhteiskunnan ja oikeusvaltion periaatteisiin ja toimintatapoihin
- Yhteiskunnan rakenteet ja vallan kolmijako-oppi
- Tutustutaan yhteiskunnan erilaisiin vaikuttamisen kanaviin

9. luokka

- Tutustumista työelämään ja elinkeinoihin
- Henkilökohtainen talouden hallinta
- Tutustutaan talouden peruskäsitteisiin
- Talous eri toimijoiden ja kestäväen kehityksen näkökulmasta
- Porehdytään talouden ja hyvinvoinnin kysymyksiin
- Työ, ammatti, yrittäjyys

Musiikki

Tärkeää steinerkoulun musiikinopetuksessa

Toiminnallisuus ja osallistuminen ovat musiikinopetuksen tärkeimmät painopisteet. Laululla on opetuksessa keskeinen asema ja soitonopetuksessa pääpaino soittimissa, joita jokaisella on mahdollisuus oppia käsittelemään yhteissoitossa.

Musiikin yleiset tavoitteet

- rakentava toiminta oppitunneilla ja esiintymistilanteissa
- laulu- ja soitotaidon kehittäminen harjoittelun kautta
- musiikin elämyksellinen havainnointi (konserttavierailut)

Musiikin keskeiset sisällöt

7. luokka

- maailmanmusiikkiin tutustuminen
- kielisoittimien soiton alkeet (kitara, ukulele, basso), keho- ja rytmisoittimien käyttö
- duuri- ja molliasteikot, kvinttiympyrä, triolit, synkoopit
- omien esitysten valmistelu

8. luokka

- moniääninen laulu, vahvat rytmit, spirituaalit
- kosketinsoittimien soiton alkeet (piano)
- duuri- ja molliasteikkojen rakenne, sävellajit, etumerkinnet
- omien esitysten valmistelu, improvisointi

9. luokka

- edellisinä vuosina opitun syventäminen
- teosten kuvailu ja arviointi kuullun (ja nähdyen) perusteella
- musiikin tyyleihin tutustuminen
- omien esitysten valmistelu

Musiikin mahdollinen valinnainen oppimäärä soveltaa, syventää ja täydentää yhteisessä oppimäärässä käsiteltyjä asioita. Kurssi(e)n tarkempi sisältö päivitetään vuosittain erikseen.

Kuvataide

Tärkeää steinerkoulun kuvataiteen opetuksessa

Omakohtaista suhdetta ulkomaailmaan syvennetään kuvataiteen kautta, ja painopiste siirtyy vähitellen oman luovuuden kokemiseen ja kehittämiseen sekä omaan aloitteellisuuteen. Kuvataideopetus vahvistaa oppilaan identiteettiä ja rohkeutta yksilölliseen ilmaisuun. Opetus harjaannuttaa hyödyntämään myös tieto- ja viestintäteknologiaa ja verkkoympäristöjä luovasti, kriittisesti ja vastuullisesti.

Keskeinen kuvataideopetuksen tavoite on oppia ymmärtämään erilaisia näkökulmia. Opetellaan suhtautumaan avoimesti eri tapoihin tuottaa ja ymmärtää taidetta. Elämysten kokeminen liittyy omaan itseen, mutta muut tavoitteet liittyvät vahvasti suhteeseen muihin ihmisiin ja ympäristöön. Esimerkiksi nykytaiteen parissa työskentely voi herättää jopa yhteiskunnalliseen ajatteluun.

Kuvataiteen yleiset tavoitteet

Taiteelle ominainen työskentely harjaannuttaa kokemukselliseen, moniaistiseen ja toiminnalliseen oppimiseen. Oppilaat tarkastelevat kuvataidetta ja muuta visuaalista kulttuuria historiallisista ja kulttuurisista näkökulmista. Opetuksessa tutustutaan erilaisiin näkemyksiin taiteen tehtävistä. Oppilaita ohjataan käyttämään monipuolisesti erilaisia välineitä, materiaaleja, teknologioita ja ilmaisun keinoja. Opetuksessa kannustetaan monilukutaidon kehittämiseen hyödyntämällä visuaalisuutta sekä muita tiedon tuottamisen ja esittämisen tapoja

Kuvataiteen keskeiset sisällöt

7. luokka

- Tarkka havainto ja havainnon mukaan työskentely. Luonnon yksityiskohdat ja muutokset. Jaksoaineiden teemat.
- Oma-aloitteinen työskentely. Pitkäjännitteinen työskentely suunnittelusta viimeistelyyn asti, ajankäytön suunnittelu.
- Monipuoliset kuvantekemisen tekniikat, kuultomaalaus, kolmiulotteiset materiaalit. Taiteen tyylejä ja aikakausia, erilaisia kuvakulttuureita, mediasisältöjä.

8. luokka

- Oma suunnittelu ja ongelmanratkaisu. Tekniikan aikaisempaa itsenäisempi valinta. Jaksoaineiden teemoja, erityisesti ihminen aiheena. Oma vastuu työskentelyprosessista.
- Vaikutelmat ja tunnelmat: Valo-varjo-tunnelmat, valööri, luonnonilmiöt, tunnelmat, säätilat, kuvien käyttö eri yhteyksissä, graafinen suunnittelu.

- Vanhat mestarit, Suomen taiteen kultakausi, taiteilijoihin tutustuminen esitelmää laatien, teoksen analysoimisen taidot: tasapaino, jännite, rytmi, muoto, väri, tila, liike, aika, viiva. Rakennukset ja taidenäyttelyt. Eri aikakausien taide.

9. luokka

- Tasapainon etsiminen kuvailmaisussa. Kuvapinnan jakaminen painopistealueisiin. Valovaikutelmat ja maisematunnelmat. Luonnonaiheet, asetelmat, kolmiulotteinen työ - kupera - kovera - suora - tyhjä tila. Taiteilijoiden töiden tarkasteleva käyttö osana omaa työtä. Kuvaviestintä ja media, vaikuttaminen. Omien töiden ja muiden töiden merkitysten ilmaisu ja tulkinta. Esteettiset, eettiset ja ekologiset arvot osana kuvataidetyöskentelyä, -tulkintaa ja kuvallista viestintää.
- Taidehistorian jakso liittyy taiteen kulttuuriin yhteyksiinsä ja luo kokonaiskuvaa taiteen kehityksestä. Taidenäyttelyt.

Kuvataiteen mahdollinen valinnainen oppimäärä soveltaa, syventää ja täydentää yhteisessä oppimäärässä käsiteltyjä asioita. Kurssi(e)n tarkempi sisältö päivitetään vuosittain erikseen.

Käsityö tekninen/tekstiili

Tärkeää steinerkoulun käsityöopetuksessa

Käsityön oppiaine on kasvatusta toiminnallisuuteen, taiteellisuuteen ja ajatteluun. Käsityö auttaa oppilasta ymmärtämään mistä ja miten asiat maailmassa rakentuvat. Oppilas saa käsityön kautta myös kokemuksen osallisuudesta ja mahdollisuudesta vaikuttaa omaan elämään ja ympäröivään maailmaan.

Käsityön yleiset tavoitteet

Käsityössä oppilas oppii työskentelemään yhdessä toisten kanssa, hyvässä työilmapiirissä toisiaan auttaen. Oppilas oppii arvostamaan omaa ja toisten työtä, näkemään epäonnistumiset uutena mahdollisuutena sekä valmistamaan käyttöesineitä todelliseen tarpeeseen. Käsityöissä kädentaitojen kehittymisen lisäksi oppilas oppii ymmärtämään esteettisyyttä sekä värien ja muotojen harmoniaa.

Käsityön keskeiset sisällöt

7.luokka

- Ompelukoneen käytön opettelu erilaisin harjoituksin.
- Ihmisvartalon vaatettaminen: alavartalon vaatteiden valmistaminen.
- Kaavojen laadinta yksilöllisesti.
- Metallin ja puuntyöstön oikeaoppiset ja työturvalliset harjoitukset.

8.luokka

- Ompelukoneen käytön harjoittelua.
- Ihmisvartalon vaatettaminen: alavartalon vaatteiden valmistaminen.
- Kaavojen laadinta yksilöllisesti.
- Osallistuminen näytelmäpuvustuksen suunnitteluun ja valmistamiseen.
- Metallin ja puuntyöstön syventäviä harjoituksia.

9.luokka

- Materiaalien monipuoliseen käyttöön tutustuminen.
- Suunnitteluprosessin hahmottaminen.
- Paneutuminen yhteen käsityötekniikkaan syvällisemmin esim. huovutus, kirjansidonta, koristeveisto, taonta.

Käsityön mahdollinen valinnainen oppimäärä soveltaa, syventää ja täydentää yhteisessä oppimäärässä käsiteltyjä asioita. Kurssi(e)n tarkempi sisältö päivitetään vuosittain erikseen.

Liikunta

Tärkeää steinerkoulun liikunnanopetuksessa

Liikunnanopetuksen tehtävä on synnyttää taitoja, tietoja ja kokemuksia, jotka auttavat ymmärtämään liikunnan merkityksen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja terveyden kannalta.

Liikunnanopetuksen yleiset tavoitteet

7. luokka

- Kannustaa oppilasta fyysiseen aktiivisuuteen, kokeilemaan erilaisia liikuntamuotoja ja harjoittelemaan parhaansa yrittäen
- Kannustaa ja ohjata oppilasta arvioimaan, ylläpitämään ja kehittämään fyysisiä ominaisuuksiaan
- Vahvistaa uima- ja vesipelastustaitoja
- Ohjata oppilasta toimimaan reilun pelin periaatteella

8.luokka

- Kannustaa oppilasta fyysiseen aktiivisuuteen, kokeilemaan erilaisia liikuntamuotoja ja harjoittelemaan parhaansa yrittäen
- Ohjata oppilasta turvalliseen ja asialliseen toimintaan
- Ohjata oppilasta harjoittelun avulla kehittämään tasapaino- ja liikkumistaitojaan, jotta niitä osataan käyttää erilaisissa oppimisympäristöissä ja eri vuoden aikoina
- Ohjata oppilasta harjoittelun avulla kehittämään välineenkäsittelytaitojaan

9. luokka

- Kannustaa oppilasta fyysiseen aktiivisuuteen, kokeilemaan erilaisia liikuntamuotoja ja harjoittelemaan parhaansa yrittäen
- Kannustaa ja ohjata oppilasta arvioimaan, ylläpitämään ja kehittämään fyysisiä ominaisuuksiaan
- Vahvistaa uima- ja vesipelastustaitoja, jotta oppilas osaa sekä uida, että pelastautua ja pelastaa vedestä
- Huolehtia siitä, että oppilaat saavat riittävästi myönteisiä kokemuksia omasta kehosta, pätevyydestä ja yhteisöllisyydestä
- Auttaa oppilasta ymmärtämään riittävän fyysisen aktiivisuuden ja liikunnallisen elämäntavan merkitys kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille

Liikunnanopetuksen keskeiset sisällöt

7. luokka

- Hiihtoa, retkiluistelua, jääpelejä ja mahdollisesti laskettelua
- Palo- ja mailapelejä, yleisurheilua, tanssia, parkouria ja uintia
- Purjehdukseen tutustumista teoriassa ja käytännössä
- Bothmer-voimistelussa liikkeet “kaatuminen tilaan” ja “hyppy keskipisteeseen”

8. luokka

- Hiihtoa, retkiluistelua, jääpelejä ja mahdollisesti laskettelua
- Palo- ja mailapelejä, yleisurheilua, tanssia, uintia ja voimistelua
- Melontaa
- Move! -mittaukset osana laajoja terveystarkastuksia
- Paini- ja kamppailuharjoituksia, erilaiset kuntopiirit
- Bothmer-voimistelussa liike “padottu kolmio”

9. luokka

- Hiihtoa, retkiluistelua, jääpelejä ja mahdollisesti laskettelua
- Palo- ja mailapelejä, yleisurheilua, tanssia, uintia ja voimistelua
- Luontoliikuntaa, suunnistusta ja retkeilyä
- Kehonhuoltoa ja lihaskuntoharjoittelua
- Uintia, vesipelejä ja hengenpelastusharjoituksia

Liikunnan mahdollinen valinnainen oppimäärä soveltaa, syventää ja täydentää yhteisessä oppimäärässä käsiteltyjä asioita. Kurssi(e)n tarkempi sisältö päivitetään vuosittain erikseen.

Kotitalous

Tärkeää steinerkoulun kotitalousopetuksessa

Opetuksessa painotetaan ryhmässä toimimista, käytännön taitojen harjoittelua, hyviä tapoja ja työilmapiiriä.

Kotitalouden yleiset tavoitteet

Kotitalouden opetus antaa valmiuksia arjesta selviytymiseen. Opetuksen tavoitteina ovat erilaisten työvälineiden käytön oppiminen, ajankäytön suunnittelu, työn etenemisen hallinta ja järjestyksen ylläpitäminen oppimistehtävien aikana. Oppilasta ohjataan toimimaan hygieenisesti, turvallisesti ja ergonomisesti.

Kotitalouden keskeiset sisällöt

7. luokka

- Valmistetaan perusruokia ja arkisia ateriakokonaisuuksia. Leivotaan juhlaan ja arkeen.
- Otetaan huomioon ruoan terveellisyys, tarkoituksenmukaisuus, hygienia ja ruokailun esteettisyys.
- Harjoitellaan yksilöllistä vastuunottoa ja toimimista ryhmässä.

- Hyvät tavat.
- Huolehditaan opetustilojen siisteydestä.
- Opetellaan jätteiden lajittelua.
- Opitaan suunnittelemaan hankintoja ja omaa rahankäyttöä.

8. luokka

- Perehdytään terveelliseen ravintoon, ravintoaineryhmiin ja päivän aterioihin ruokailuaikoihin.
- Tutustutaan kotimaisiin ruokakulttuureihin.
- Käyttäytyään kohteliaasti ja harjoitellaan kaikkien huomioonottamista.
- Harjoitellaan oman kodin siivousta.
- Tarkastellaan kuluttajan vastuuta ja vaikutusmahdollisuuksia.
- Käsitellään hinta-laatusuhteen ja hintavertailun merkitystä ostopäätöksiin.

9. luokka

- Perehdytään kansainväliseen ruokakulttuuriin.
- Opitaan suunnittelemaan ajankäyttöä.
- Käsitellään ruoan turvallisuutta esim. lisäaineet.
- Opitaan tiedostamaan ruoan hankinnassa laatu ja taloudellisuus sekä suunnittelemaan kulutusta ja hankintoja.
- Harjoitellaan tapa- ja keskustelukulttuuria ruokailu- ja työtilanteissa.
- Harjoitellaan oma-aloitteisuutta.
- Perehdytään kuluttajan vaikutusmahdollisuuksiin ja vertaillaan erilaisia ostamisen tapoja.

Käsityön mahdollinen valinnainen oppimäärä soveltaa, syventää ja täydentää yhteisessä oppimäärässä käsiteltyjä asioita. Kurssi(e)n tarkempi sisältö päivitetään vuosittain erikseen.

Oppilaanohjaus

Tärkeää steinerkoulun oppilaanohjauksessa

Ohjaustyön keskiössä on koko perusasteen ajan oppilaan kasvun, kehityksen ja opiskelun sujuvuus. Ohjaus on monialaista ja tarvittaessa moniammatillista sekä tapahtuu yhteistyössä oppilaan huoltajien kanssa.

Oppilaanohjauksen yleiset tavoitteet

- opiskelutaitojen kehittäminen ja itsenäisten valintojen tekeminen
- oma-aloitteisuuden vahvistaminen ja itselle olennaisen tiedon hankinta
- oppilaan tukeminen perusopetuksen päättövaiheessa

Oppilaanohjauksen keskeiset sisällöt

7. luokka

- itsenäisen toiminnan vahvistaminen ja vastuunotto omista opinnoista
- opiskelutaitojen ja -käytänteiden kehittäminen
- realistisen käsityksen muodostaminen omista kyvyistä, vahvuuksista ja haasteista.

- työelämään tutustuminen

8. luokka

- koulutusmahdollisuuksiin tutustuminen
- työnhaku prosessina ja siihen liittyvät taidot
- urasuunnitelmien hahmotteleminen ja työelämään tutustuminen

9. luokka

- opiskelutaitojen syventäminen, itsearviointia painottaen
- omien tavoitteiden asettaminen ja jatko-opintomahdollisuuksiin tutustuminen
- tieto- ja neuvontapalvelujen hyödyntäminen
- työelämään tutustuminen
- yhteishaku